

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Mgr. A. K.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížova 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 1. 2013, č. j. 510116374/315-LO, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2015, č. j. 19 Ad 7/2013 – 38,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností se žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zrušeno její v záhlaví uvedené rozhodnutí, a věc jí byla vrácena k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím byly zamítnuty námitky a bylo potvrzeno rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost o starobní důchod žalobce.

[2] Součástí podané kasační stížnosti byl i návrh na přiznání jejího odkladného účinku, který byl odůvodněn tak, že pokud by Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil, dostala by se věc do stadia nového posouzení žaloby. Krajský soud, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, by pak mohl rozhodnout opačně než v prvním žalobním řízení, v důsledku čehož by došlo k „obživení“ původního rozhodnutí stěžovatelky. Důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu by však nebylo zrušení v mezidobí jí vydaného nového rozhodnutí. Nastala by tak situace, kdy by vedle sebe existovala dvě opačná rozhodnutí o téže věci. Výše nastíněný výsledek je nežádoucí, neboť je existujícími procesními instituty prakticky neřešitelný. Rozhodnutí o původní žalobě by pak ztratilo smysl, což by vedlo ke vzniku nepoměrně větší újmy, než jaká by mohla přiznáním odkladního účinku vzniknout jiným osobám, jejíž vznik je jednou z podmínek přiznání odkladného účinku.

[3] Žalobce k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že od návrhů a činů stěžovatelky nemůže očekávat nic dobrého. Pozastavení doby účinnosti rozhodnutí krajského soudu jen oddálí promítnutí do výše jeho důchodu jedné ze sporných dob pojištění, a proto nevidí důvod s ním souhlasit.

[4] Dle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. upravující odkladný účinek žaloby se užijí přiměřeně.

[5] Správní soudnictví obecně slouží zejména k ochraně veřejných subjektivních práv a institut odkladného účinku žaloby i kasační stížnosti má primárně poskytovat ochranu žalobci (jako účastníku řízení před správním orgánem) před výkonem napadeného rozhodnutí. V zájmu zachování zásady rovnosti v řízení před soudem však Nejvyšší správní soud judikoval, že ani správnímu orgánu nelze odeprít právo domáhat se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Vznik nepoměrně větší újmy na straně správního orgánu však bude z logiky věci mnohem méně častý než na straně žalobce.

[6] Otázkou návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v případě, kdy návrh podává žalovaný správní orgán, se zabýval i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. Dle rozhodnutí ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49 (publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS): *„S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenabraditelné újmě.“* Za ojedinělé případy pak lze považovat situace, kdy by nepřiznání odkladného účinku způsobilo závažné důsledky. Jako příklad závažných důsledků respektování soudního rozhodnutí uvádí rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve výše citovaném rozhodnutí: *„vrácení řídičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazku nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku, apod.“* Rozšířený senát zároveň upozornil, že pokud krajský soud zruší rozhodnutí správního orgánu, správní orgán je povinen pokračovat v řízení a respektovat závazný právní názor vyslovený ve zrušujícím rozsudku bez ohledu na to, zda byla podána kasační stížnost.

[7] Odkladný účinek kasační stížnosti představuje zcela výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí, a měl by být využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit značné obtíže. Kasační stížnost, jako mimořádný opravný prostředek, směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí, a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je proto třeba na rozhodnutí krajského soudu pohlížet jako na správné. Pouze v případě naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je možno tuto zásadu narušit.

[8] První podmínkou přiznání odkladného účinku je prokázání vzniku nepoměrně větší újmy, která leží na stěžovateli. Ten musí dostatečně konkrétně onu nepoměrně větší újmu, která mu vznikne nepřiznáním odkladného účinku, vymezit. Následně je na Nejvyšším správním soudu, aby posoudil, zda tvrzená újma dosahuje intenzity nepoměrně větší újmy a zda případné následky nepřiznání odkladného účinku by byly srovnatelné s následky uvedenými v citovaném rozhodnutí rozšířeného senátu.

[9] Stěžovatelka odůvodnila návrh na přiznání odkladného účinku možnou existencí dvou různých správních rozhodnutí v téže věci. Její povinnost rozhodnout v souladu s právním názorem krajského soudu vysloveným ve zrušujícím rozsudku však nemůže být v souladu se shora citovaným rozhodnutím rozšířeného senátu sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť by z tohoto důvodu musel být odkladný účinek přiznáván ke každé žádosti správního orgánu, jehož rozhodnutí bylo zrušeno. Takový postup by odporoval shora popsanému smyslu a účelu zákonné úpravy. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti správního orgánu je vyhrazeno pro ojedinělé případy, kdy by okamžitý výkon soudního rozhodnutí mohl mít závažné důsledky. O takovou mimořádnou situaci se v nyní posuzované věci nejedná, resp. stěžovatelka nic takového netvrdila. Z obsahu spisu ani z jejích tvrzení nevyplývá, že by výkon napadeného rozsudku mohl mít takové právní následky, které by pro ni znamenaly nepoměrně větší újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

pokračování

[10] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neprokázala, že výkon či účinky napadeného rozsudku by vedly ke vzniku nepoměrně větší újmy, Nejvyšší správní soud se již nezabýval tím, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebylo v rozporu s veřejným zájmem.

[11] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že si je vědom skutečnosti, že obdobná otázka jako v nyní souzené věci byla usnesením zdejšího soudu ze dne 28. 8. 2014, č. j. 10 Ads 99/2014 – 44, předložena rozšířenému senátu a je v současné době předmětem jeho rozhodování. V projednávané věci však nepřistoupil k fakultativnímu přerušení řízení dle § 48 odst. 3 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť by to podle jeho názoru bylo v rozporu se smyslem institutu odkladného účinku, tj. poskytnutí faktické a okamžité ochrany (v případě splnění zákonem stanovených podmínek).

[12] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti zamítl.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu